

16504

ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴ

ՀԱՄԱ-ԽԱՐԲԵՐԴՑԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԶՈՐՐՈՐԴ

ՊԱՏԳԱՄԱԽՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ

ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆԻ

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՄԱՐՏ 15, 1931

ՔԵՅՄՊՐԻՃ

361
Հ-20

ԿԱՆՈՆԱԳՐԷՆ ՄԻ ՔԱՆԻ ԿԱՐԵԻՈՐ ՊԱՐԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ՀԱՄԱ-ԽԱՐԲԵՐԴՅԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ Նպա-
տակն է Հայաստանի մէջ ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴ մը հիմնել:

1.- Տուներ շինելով յարմար հողի մը վրայ, եւ
հոն տեղաւորել մասնաւորապէս Խարբերդ Գաւառի
Հայեր:

2.- Ճարտարարուեստներու հաստատումով ա-
նոնց դործ ստեղծել:

Միութեան կրնան անդամակցել Խարբերդ Գա-
ւառի Հայեր՝ վճարելով 1 տոլար մուտք եւ 2 տո-
լար տարեվճար:

Մասնաճիւղեր կրնան կազմուիլ Հայ դադութնե-
րու մէջ՝ պայմանաւ որ անդամներու թիւը առ
նուազն 5 ըլլայ:

Դրամական գործառնութեան պատասխանատու
է Կեդրոնական Գործադիր Մարմինը հաւաքաբար:

Գանձապահը 2000 տոլար երաշխաւորութեան
տակ է իր պաշտօնէութեան ամբողջ շրջանին:

Ուսումնասիրաց Ընկերութիւններէ ստացուած
գումարները անձեռնմխելի են եւ պիտի գործածուին
Հայաստանի մէջ ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴը շինելու համար
միայն: Իսկ Միութեան տեղական ծախքերը պիտի
հոգացուին Միութեան ջանքերովը գոյացած ուրիշ
դրամներէ:

Որքան ատեն երեք մասնաճիւղեր գոյութիւն ու-
նենան, Միութիւնը իր գործը կը շարունակէ, հա-
կառակ պարագային Միութիւնը կը լուծուի եւ գըտ-
նուած բոլոր գոյքերն ու գրամները կը յանձնուին
Հայաստանի օրուան կառավարութեան գործածուե-
լու Միութեան նպատակին համար:

62708 ախ
1449-35
2010

Ա.

ՀԱՄԱ-ԽԱՐԲԵՐԴՅԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԶՈՐՐՈՐԴ
ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ
ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԻՒՆԸ

Գումարեալ

Ի Քէյմպրիճ, Մարտ 15, 1931, Կիրակի
Կէսօրէ վերջ ժամը 1-էն սկսեալ

Համա-Խարբերդցիական Միութեան Զորրորդ Պատգամա-
ւորական Ժողովը տեղի ունեցաւ Մարտ 15, 1931, Կիրակի,
Պօրտ ալ Թրէյտ Պիլտինկի մէջ, Քէյմպրիճ:

Միութեան ատենապետը, Տօքթ. Յ. Ծովիկեան, ստուգե-
լով որ ներկաները կը կազմէին մեծամասնութիւն, Ժողովը
բացուած յայտարարեց:

Պատգամաւորներու ցանկը հետեւեալն էր.

ԿԵՂՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆԻ ԿՈՂՄԷՆ՝

1.- Յարութիւն Խօլիկեան

ՊՈՍԹՈՆԷՆ՝

2.- Յովսէփ Գրիգորեան

3.- Յարութիւն Սողիկեան

4.- Խաչատուր Ոսկերիչեան

ՈՒՍՏՐԷՆ՝

5.- Կարապետ Թաշնեան

Խորհրդական՝ Գառնիկ Աղեփաւորեան

ՆԻՒ ԵՈՐՔԷՆ՝

6.- Գ. Մ. Դանիէլեան

ԼԻՆԷՆ՝

7.- Յարութիւն Գ. Յարութիւնեան

Խորհրդական՝ Արրահամ Տէրտէրեան

ԼՕՁ ԷՆՃԵԼԸՍԷՆ՝

8.- Յովհաննէս Սողիկեան

9.- Միսաք Տէր Պաղտասարեան

Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի ամբողջ կազմը ներ-
կայ էր, ի բաց առեալ Գրիգոր Կէօկէրեան:

2002

Պատգամաւորական ժողովը բաց ըլլալով հանրութեան՝ հետաքրքիր խորհրդեցիներ նաեւ ներկայ էին :

Իսկ հրաւիրեալ Ուսումնասիրացներէն ներկայ էին Քեսի-րիկի Ընդհանուր Միութեան, Հիւսէյնիկի Վերաշինաց Միու-թեան, Խարբերդի Կրթասիրացի, Իջմէի Միացեալ Ընկերու-թեան եւ Հապուսիի Հայրենասիրացի ներկայացուցիչները : Անպաշտօն կերպով ներկայ էին նաեւ Բաղձաչէնի, Խոյլուի եւ Փէրէչնճի Ընկերութիւններու անդամներէն :

ԺՈՂՈՎԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԱԾ ՕՐԱԿԱՐԳՆ ԷՐ՝

ՆԻՍՏ ԱՌԱՋԻՆ

- 1.- Յանձնարարականներու վաւերացում :
- 2.- Օրուան դիւանի ընտրութիւն :
- 3.- Նախորդ Պատգամաւորական ժողովի Արձանադրութեան ընթերցում :
- 4.- Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի Տարեկան Տեղեկագիրը :
- 5.- Գանձապահին Հաշիւը :
- 6.- Յանձնախումբերու ընտրութիւն — Հաշուեքննիչ, Հարցեր Դասաւորող եւ Ընտրական :

ՆԻՍՏ ԵՐԿՐՈՐԴ

- 1.- Նախորդ նիստի արձանադրութեան ընթերցում եւ վաւե-րացում :
- 2.- Մասնաճիւղերու տարեկան տեղեկագիրները :
- 3.- Մասնաճիւղերէ եկած հարցեր :
- 4.- Օժանդակող ընկերութիւններու առանձնաշնորհումներու մասին թեւադրութիւններ :
- 5.- Ընտրութիւն Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի :

ՆԻՍՏ ԱՌԱՋԻՆ

- 1.- ՅԱՆՁՆԱՐԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՎԱԻԵՐԱՑՈՒՄ ԵՒ ՕՐՈՒԱՆ ԴԻԻԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Պատգամաւորներու յանձնարարականները օրինաւորապէս վաւերացուելէ վերջ՝ ձեռնարձ քուէով ընտրուեցաւ Գ. Մ. Դանիէլեան՝ ա'պետ, եւ Մ. Տէր Պաղտատարեան՝ ա'դպիր :

Գ. Մ. Դանիէլեան մի քանի հակիրճ բառերով իր շնոր-հակալութիւնը յայտնեց իրեն ցոյց տրուած պատիւին եւ վըս-տահութեան, եւ անմիջապէս անցաւ օրակարգի խնդիրներուն :

2.- ՕԺԱՆԴԱԿՈՂ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՅՆԵՐՈՒ ԱՌԱՋԱՇՆՈՐՀՈՒՄՆԵՐՈՒ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

Նկատելով որ Օժանդակող Ընկերութիւններ ամէնն ալ, ի բաց առեալ Հողէի Ուսումնասիրացը, ունէին ներկայացուցիչ-ներ ժողովին խորհրդակցութեանց մասնակցելու, յարմար տեսնուեցաւ երկրորդ նիստի 4-րդ հարցը նախ վեր առնել ճշդ-դելու անոնց իրաւունքները ներկայ ժողովին մէջ :

Հարցը այն էր թէ օժանդակող ընկերութիւններ ի՞նչ ա-ռանձնաշնորհումներ կրնային վայելել :

Այլեւայլ թեր ու դէմ դադափարներու փոխանակումէ վերջ՝ առաջարկուեցաւ անոնցմէ քուէատու ներկայացուցիչ-ներ ունենալ ամէն մէկ Պատգամաւորական ժողովի մէջ : Այս առթիւ հետեւեալ բանաձեւը առաջարկուեցաւ եւ ընդունուե-ցաւ Պատգամաւորներու կողմէն, որուն հակառակ էր սակայն Լօղ Էնճըլէսի պատգամաւորներէն Յովհաննէս Սողիկեան :

«Խարբերդ Գաւառի այն ուսումնասիրացները որոնք առ-նուազն 1200 տոլարով օժանդակած են ՀԱՄԱ-ՍԱՐԲԵՐԴՅԻԱ-ԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ, իրաւունք ունին ԵՐԿՐՈՒ պատգամաւորներ տալու Միութեան Տարեկան Պատգամաւորական ժողովին» :

Քուէարկուեցաւ այս որոշումի գործադրումն սկսիլ նոյն օրը : Հետեւապէս հետեւեալ անձինք աւելցան պատգամաւոր-ներու ցանկին վրայ :

ԽԱՐԲԵՐԴԻ ԿՐԹԱՍԻՐԱՅԻ ԿՈՂՄԷՆ՝

10.- Կարապետ Ղազարոսեան

11.- Յակոբ Մխնեան

ՀԻԻՍԷՅՆԻԿԻ ՎԵՐԱՇԻՆԱՅ ՄԻՈՒԹԵՆԷՆ՝

12.- Միհրան Գգիրեան

13.- Յակոբ Ճանիկեան

ՔԵՍԻՐԻԿԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԵՆԷՆ՝

14.- Յակոբ Ճօրճօրեան

15.- Մարտիրոս Տէր Յովհաննէսեան

ԻՋՄԷԻ ՄԻԱՅԵԱԼ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ՝

16.- Յաբէք Մ. Փիլիպպոսեան

3.- ՆԱԽՈՐԴ ՊԱՏԳԱՄԱՆՈՐԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ

Նախորդ Պատգամաւորական ժողովի արձանադրութիւնը կարգացուեցաւ առ ի դիտութիւն :

ՀԱՇՈՒԵՑՈՒՑԱԿ 1930-1931 ՇՐՋԱՆԻ

Այդ ժողովին մէջ տրուած էին հետեւեալ որոշումները.
ա. Գործիչ ունենալ Ամերիկայի մէջ: Գործադրուած:
Կարճ ժամանակէ վերջ գործիչը հրաժարած:

բ. Ներգաղթը փութացնել: Հետապնդուած: 45 անձանց
ներգաղթը վաւերացուած Մոսկուայի կառավարութենէն:

գ. Ծարտարարութեան հաստատում ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ մէջ:
Խ. Հայաստանի ներկայացուցիչները յարմար տեսած էին միայն
գիւղատնտեսութիւնը Նոր Խարբերդիներու համար:

դ. Դպրոցի շինութեան ձեռնարկել: Յառաջ տարուած
էին բանակցութիւնները Միութեանս եւ Հ. Բ. Ը. Միութեան
միջեւ ծանօթ կտակի մասին: Ըսուեցաւ որ Բարեգործականի
Ամերիկայի Շրջանային Յանձնաժողովը Միութեանս խնդիրը
պահանջը օրինակոր դոսած ըլլալով՝ անոր անմիջական գոր-
ծադրումը թելադրած էր Բարիզի Կեդրոնական Վարչութեան:

4. ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆԻ ՏԱՐԵԿԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐԸ

Միութեան Ընդհանուր Գարտուղարը, Յարէթ Մ. Փիլիպ-
պոսեան, կարգաց Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի վերջա-
ցող տարեշրջանի գործունէութեան տեղեկագիրը: Տես էջ 9:

Տեղեկագրի ընթերցումէն վերջ՝ պատգամաւորներ միա-
ձայնութեամբ յայտնեցին իրենց զնահատութիւնը թափուած
աշխատանքներու համար:

5. ՀԱՇՈՒԵՑՈՒՑՈՒԹԻՒՆ

Սարգիս Կօշկարեան, Միութեան Գանձապահը, ներկայա-
ցուց տարեկան հաշիւը: Տես յաջորդ երեսը:

6. ՅԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԵՐՈՒ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ

Աթոռին իրաւունք տրուեցաւ նշանակելու յանձնախում-
բեր:

Հաշուեքննիչ Յանձնախումբի անդամներ՝

ա. Մարտիրոս Տէր Յովհաննէսեան

բ. Կարապետ Ղազարոսեան

գ. Կարապետ Թաշճեան

Հարցերը դասաւորող եւ ընտրակամ յանձնախումբի ան-
դամներ՝

ա. Միհրան Գդիրեան

բ. Յարութիւն Գ. Յարութիւնեան

գ. Յովսէփ Գրիգորեան

ՄՈՒՏԻ

Նախորդ շրջանէն	4,025.73
Գանձումներ	
Գոթոն	1,028.53
Նիւ Նօրթ	879.50
Ուտոր	473.50
Լօղ Էնճըլըս	290.75
Հարթֆըրտ	283.50
Տիթթօյթ	252.08
Փրալիտէնս	100.00
Լին	100.00
Շիքսհօ	100.00
Լօվէլ	38.00
Վուեսթֆէլթ	13.00
Տոկոս	22.79
Տարեգիրքերէ	2.50
Գարտք մը դանձուած	100.00
Ընկերութիւններէ	
Հիւսէյնիի Վերաշ. Մի-	
ութիւն	1,200.00
Գեսիթիի Ընդհանուր Մի-	
ութիւն	1,200.00
Խարբերդի Կրթասիրաց	
եւ Նպաստ. Ընկ.	1,200.00
Համագումար	11,309.88

ԵԼԻ

Հայաստան դրկուած	7,625.79
Գարտուղարութեան	1,855.00
Շահան Նաթալիի	443.02
Գոյքեր	304.50
Ծամրորդութիւն	198.01
Տպագրութիւն	190.99
Ծանուցումներ	85.68
Քըթեր	35.25
Փօսթի ծախք	20.61
Ծաղկեպսակներ	20.00
Հեռագիրներ	11.63
Գրեկական պիտոյքներ	8.30
Սրահի վարձք	6.50
Քէյպըլ էտրէս	5.00
Գոնտ դանձապահին համար	5.00
Այլեւայլք	20.00
Գարտք տրուած	100.00
Համագումար	10,935.90
Գանձը կը մնայ	373.98
Կշիռ	11,309.88

Այս հաշուեցոյցին քննութիւնը թողուեցաւ Հաշուեքննիչ
Յանձնախումբին: Իսկ հաշուեցոյցի մասին ըլլալիք գիտողու-
թիւնները՝ ձեռնարկ յաջորդ նիստին, երբ Յանձնախումբը
պատրաստ պիտի ըլլար տեղեկագիրը ներկայացնելու:

Առաջին նիստը լրանալէ առաջ պատահութիւն տրուեցաւ
Բազմաշէնի, Հապուսիի, Փէրչէնճի եւ Խոյլուի Ուսումնասի-
րացներու ներկայացուցիչներուն եւ անդամներուն յայտնելու
իրենց տպաւորութիւնները եւ տեսակէտները:

Արտայայտուած մտքերը Միութեան գործունէութեան
չուրջ բարեկամական եւ քաջալերական էին, եւ ցոյց կուտա-
յին որ շատ չանցած ուսումնասիրաց ընկերութիւններէ ոմանք
նաեւ պատրաստ պիտի ըլլային հասցնելու դրամական օժան-
դակութիւն՝ արագցնելու ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ շինութիւնը:

Առաջին նիստը փակուեցաւ ժամը 5.30-ին:

ՆԻՍՏ ԵՐԿՐՈՐԴ

Երկրորդ նիստը բացուեցաւ ժամը 6.30-ին՝ մէկ ժամ դա-
դարէ վերջ:

Բոլոր պատգամաւորները ներկայ էին ի բաց առեալ Յ.
Ճօրճօրեան որ ստիպուած էր մեկնիլ՝ իր ձայնը տալով Արամ
Եղճեանի:

Այս նիստին օրակարգն էր յաւելեալ հարցերով միասին,
հետեւեալը զոր Հարցեր Դասաւորող Յանձնախումբը ներկա-
յացուց.

- 1.- Նախորդ նիստի արձանագրութեան ընթերցում եւ վաւե-
րացում:
- 2.- Մասնաճիւղերու տեղեկագիրները:
- 3.- Երկրասարդաց եւ կանանց մասնաճիւղերու կազմութիւն:
- 4.- Հաշուեքննիչ Յանձնախումբի տեղեկագիրը եւ պիւտոճէի
հարց:
- 5.- Կանոնադրի փոփոխութիւն:
- 6.- Խարբերոյցներու մարդահամարը:
- 7.- Ընտրութիւն Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի:
- 8.- Գնահատում եւ շնորհակալութիւններ:

1.- ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ ԵՒ ՎԱԻԵՐԱՅՈՒՄ
Նախորդ նիստի արձանագրութիւնը կարդացուելով նոյ-
նութեամբ վաւերացուեցաւ:

2.- ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԵՐՈՒ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՆԵՐԸ

102 ԷՆՃԸԼԸՍԻ մասնաճիւղը բացառաբար յառաջ տարած
էր Միութեան դործերը խիստ կանոնաւորութեամբ եւ ճշգ-
րակութեամբ եւ ղրկած էր §290.75:

ՊՈՍԹՈՆԻ մասնաճիւղը ունեցած էր երեք մեծ ձեռնարկ-
ներ, եւ ապահոված էր մեծագոյն գումարը՝ \$1028.53:

ՆԻԻ ԵՕՐՔԻ մասնաճիւղը կազմած էր Երկրասարդաներու
Հատուած մը: Ղրկած էր յաջորդ բարձրագոյն գումարը՝
\$875.50:

ԼԻՆԸ ղրկած էր 100 տոլար՝ հակառակ տնտեսական ծանր
տագնապին, եւ ունէր վանձին մէջ 100 տոլարէն աւելի գու-
մար մը:

ՈՒՍՏՐԸ ունեցած էր յաջորդ դաշտահանդէս մը: Ղրկած էր
\$473.50:

ՀԱՐԹՅԸՐՏԻ յաջորդ դաշտահանդէսին զուտ հասոյթը ե-
ղած էր §257.50:

3.- ԵՐԻՏԱՍԱՐԳԱՅ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԵՐ

Որոշուեցաւ կազմել Երկրասարդաց եւ Կանանց Օժանդակ
Մասնաճիւղեր: Այս որոշումին գործադրութիւնը թողուեցաւ
նորընտիր Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի:

4.- ՀԱՇՈՒԵԿՇԻՌ ԵՒ ՊԻՏՏՃԷ

Հաշուեքննիչ Յանձնախումբը տեղեկագրեց որ հաշիւները
մանրակրկիտ քննութեան ենթարկելէ վերջ՝ ճիշդ գտած եւ
վաւերացուցած էր:

Սակայն ժողովը հաշուեկշիւի յարուցած մէկ խնդիրը,
այն է պիւտոճէի խնդիրը, վեր առաւ, եւ երկար վիճարանու-
թիւններէ վերջ հետեւեալ բանաձեւը մեծամասնութեամբ վա-
ւերացուց.

«Նկատելով որ Միութեան ներկայ տարեշրջանի մուտքը
բաղդատաբար ելքին՝ շատ դժացուցիչ է, կը թելադրէ նո-
րընտիր Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի որ ամէն միջոց
գործածէ եկամուտի նորանոր աղբիւրներ ստեղծելու, եւ եթէ
հնարաւորութիւն կայ, ծախքերը պակսեցնէ՝ առանց գործին
վնաս հասցնելու»:

5.- ԿԱՆՈՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈՅՈՒԹԻՒՆ

Նախորդ Պատգամաւորական ժողովը կանոնադրի վրայ
բրած էր հետեւեալ յաւելումը.—

«Այն ընկերութիւնները որ նիւթապէս որոշ գումարներ
կուտան Միութեան անոնք իրաւունք պիտի ունենան
ներկայացուցիչ ունենալ ՀԱՄԱ-ԽԱՐԲԵՐԴՅԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒ-
ԹԵԱՆ Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի ժողովներուն մաս-
նակցելու խորհրդականի հանգամանքով՝ առ նուազն երեք ա-
միսն անգամ մը»:

Ներկայ Պատգամաւորական ժողովը այս յաւելումը բա-
րեւիտեց: Փոխանակ ըսելու «առ նուազն երեք ամիսն անգամ
մը»՝ ըսելու է «ամէն մէկ ժողովի»:

6.- ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ՀԱՐՑ

Խարբերոյցներու մարդահամարը պատրաստելու հարցը
նկատի առնուելով որոշուեցաւ յանձնել անոր գործադրութիւ-
նը Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի:

ՆԻՍՏ ԵՐԿՐՈՐԴ

Երկրորդ նիստը բացուեցաւ ժամը 6.30-ին՝ մէկ ժամ դա-
դարէ վերջ:

Բոլոր պատգամաւորները ներկայ էին ի բաց առեալ Յ.
Ճօրճօրեան որ ստիպուած էր մեկնել՝ իր ձայնը տալով Արամ
Եաղճեանի:

Այս նիստին օրակարգն էր յաւելեալ հարցերով միասին,
հետեւեալը զոր Հարցեր Դասաւորող Յանձնախումբը ներկա-
յացուց.

- 1.- Նախորդ նիստի արձանագրութեան ընթերցում եւ վաւե-
րացում:
- 2.- Մասնաճիւղերու տեղեկագիրները:
- 3.- Երիտասարդաց եւ կանանց մասնաճիւղերու կազմութիւն:
- 4.- Հաշուեքննիչ Յանձնախումբի տեղեկագիրը եւ պիւտձէի
հարց:
- 5.- Կանոնադրի փոփոխութիւն:
- 6.- Խարբերդիներու մարդահամարը:
- 7.- Ընտրութիւն Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի:
- 8.- Գնահատում եւ շնորհակալութիւններ:

1.- ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԹԵՐՑՈՒՄ ԵՒ ՎԱԽԵՐԱՅՈՒՄ
Նախորդ նիստի արձանագրութիւնը կարգացուելով նոյ-
նութեամբ վաւերացուեցաւ:

2.- ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԵՐՈՒ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐՆԵՐԸ

ԼՕԶ ԷՆՃԼԼԸՍԻ մասնաճիւղը բացառաբար յառաջ տարած
էր Միութեան գործերը խիստ կանոնաւորութեամբ եւ ճշգ-
պահութեամբ եւ զրկած էր §290.75:

ՊՈՍԹՈՆԻ մասնաճիւղը ունեցած էր երեք մեծ ձեռնարկ-
ներ, եւ ապահոված էր մեծագոյն դումարը՝ §1028.53:

ՆԻԻ ԵՕՐԲԻ մասնաճիւղը կազմած էր Երիտասարդներու
Հատուած մը: Ղրկած էր յաջորդ բարձրագոյն դումարը՝
§875.50:

ԼԻՆԸ զրկած էր 100 տոլար՝ հակառակ տնտեսական ծանր
տագնապին, եւ ունէր դանձին մէջ 100 տոլարէն աւելի դու-
մար մը:

ՈՒՍՏՐԸ ունեցած էր յաջորդ դաշտահանդէս մը: Ղրկած էր
§473.50:

ՀԱՐԹՖԸՐՏԻ յաջորդ դաշտահանդէսին զուտ հասոյթը ե-
ղած էր §257.50:

3.- ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՅ ԵՒ ԿԱՆԱՆՑ ՕԺԱՆԴԱԿ ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԵՐ

Որոշուեցաւ կազմել Երիտասարդաց եւ Կանանց Օժանդակ
Մասնաճիւղեր: Այս որոշումին գործադրութիւնը թողուեցաւ
նորընտիր Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի:

4.- ՀԱՇՈՒԵՔՆԻՉ ԵՒ ՊԻԻՏՃԷ

Հաշուեքննիչ Յանձնախումբը տեղեկագրեց որ հաշիւները
մանրակրկիտ քննութեան ենթարկելէ վերջ՝ ճիշդ գտած եւ
վաւերացուցած էր:

Սակայն ժողովը հաշուեկշիւի յարուցած մէկ խնդիրը,
այն է պիւտձէի խնդիրը, վեր առաւ, եւ երկար վիճաբանու-
թիւններէ վերջ հետեւեալ բանաձեւը մեծամասնութեամբ վա-
ւերացուց.

«Նկատելով որ Միութեան ներկայ տարեշրջանի մուտքը
բաղդատաբար ելքին՝ շատ դժացուցիչ է, կը թելադրէ նո-
րընտիր Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի որ ամէն միջոց
գործածէ եկամուտի նորանոր աղբիւրներ ստեղծելու, եւ եթէ
հնարաւորութիւն կայ, ծախքերը պակսեցնէ՝ առանց գործին
վնաս հասցնելու»:

5.- ԿԱՆՈՆԱԳՐԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆ

Նախորդ Պատգամաւորական ժողովը կանոնադրի վրայ
բրած էր հետեւեալ յաւելումը.—

«Այն ընկերութիւնները որ նիւթապէս որոշ դումարներ
կուտան Միութեան անոնք իրաւունք պիտի ունենան
ներկայացուցիչ ունենալ ՀԱՄԱ-ԽԱՐԲԵՐԴՅԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒ-
ԹԵԱՆ Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի ժողովներուն մաս-
նակցելու խորհրդականի հանգամանքով՝ առ նուազն երեք ա-
միսն անգամ մը»:

Ներկայ Պատգամաւորական ժողովը այս յաւելումը բա-
րեփոխեց: Փոխանակ ըսելու «առ նուազն երեք ամիսն անգամ
մը»՝ ըսելու է «ամէն մէկ ժողովի»:

6.- ՄԱՐԴԱՀԱՄԱՐԻ ՀԱՐՑ

Խարբերդիներու մարդահամարը պատրաստելու հարցը
նկատի առնուելով որոշուեցաւ յանձնել անոր գործադրութիւ-
նը Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի:

7.- ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆԻ

Ընտրական Յանձնախումբը ներկայացուց ընտրելիներու եռադատիկ ցանկ մը, որմէ ընտրուեցան հետեւեալները իբրեւ անդամ Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի 1931-1932 տարւոյ շրջանի համար.—

Տօքթ. Յ. Ծովիկեան, Սարգիս Կօչկարեան, Յ. Խօլիկեան, Եղիա Գղիբեան, Տիգրան Էքմէքճեան, Յարէթ Մ. Փիլիպպոսեան, Յ. Նահիկեան, Մարտիրոս Տէր Յովհաննէսեան եւ Կարապետ Ղազարոսեան: Յաջորդ առաւելագոյն քուէ ստացողն էր Յակոբ Բարեջանեան:

8.- ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԵՒ ՇՆՈՐՀԱԿԱՌԻԹԻՒՆՆԵՐ

Որոշուեցաւ ղնահատում եւ շնորհակալութիւն յայտնել հետեւեալ մարմիններու եւ անձանց.—

1.- Խ. Հայաստանի կառավարութեան:

2.- Խ. Հայաստանի ՀԱՄԱ-ԽԱՐԲԵՐԴՅԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ներկայացուցիչներու:

3.- Միութեան Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի ամբողջ կազմին:

4.- Քարտուղարութեան:

5.- Գանձապահին:

6.- Պարսամեան-Մումճի Ընկերութեան, իրենց ընձեռած գրասենեակի եւ ժողովներու դիւրութիւններուն եւ զոհողութեանց համար:

7.- Պոսթոնի Մասնաճիւղի, իրենց ցուցուցած հիւրասրբութեան համար:

Եւ նկատի առնելով Միութեան ատենապետին, Տօքթ. Յ. Ծովիկեանի, երեք տարուան ժրջան եւ օգտակար ծառայութիւնները, Չորրորդ Պատգամաւորական Ժողովը միաձայնութեամբ քննարկեց ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ մէջ փոփոց մը անոր անուամբ յորջորջել, եւ այս որոշումը հախորդել Խ. Հայաստանի ներկայացուցիչներուն:

Չորրորդ Պատգամաւորական Ժողովը վերջացաւ դիւրեւումն ժամը 11-ին:

Ատենադպիր
ՄԻՍԱԲ ՏԷՐ ՊԱՂՏԱՍՍՐԵԱՆ

Ատենապետ
Գ. Մ. ԴԱՆԻԷԼԵԱՆ

Բ.

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՀԱՄԱ-ԽԱՐԲԵՐԴՅԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆԻ

Ներկայացուած

Չորրորդ Պատգամաւորական Ժողովի
Գումարեալ Մարտ 15, 1931, ի Քէյմպրիմ, Մէս.

(Մարտ 16, 1930-էն մինչեւ Մարտ 15, 1931)

Պատուարժան Պատգամաւորներ Համա-Խարբերդցիական Միութեան Չորրորդ Պատգամաւորական Ժողովի,
Կեդրոնական Գործադիր Մարմինի անդամները, որ վարեցին Միութեանս գործերը Մարտ 17, 1930-էն մինչեւ Մարտ 14, 1931, հետեւեալներն էին.

Տօքթ. Յովհաննէս Ծովիկեան՝ Ատենապետ

Յարէթ Մ. Փիլիպպոսեան՝ Ատենադպիր:

Սարգիս Կօչկարեան՝ Գանձապահ:

Տիգրան Էքմէքճեան՝ Հաշուակալ:

Յովհաննէս Նահիկեան՝ Խորհրդական:

Գարեգին Պօղոսեան՝ Խորհրդական:

Եղիա Գղիբեան՝ Խորհրդական:

Յարութիւն Խօլիկեան՝ Խորհրդական:

Գրիգոր Կէօկէրեան՝ Խորհրդական:

1.- ԺՈՂՈՎՆԵՐ

Կեդրոնական Գործադիր Մարմինը տարուան մը ընթացքին ունեցած է 15 կանոնաւոր ժողովներ, եւ մէկ խորհրդակցական ժողով երեք ընկերութիւններու Կեդրոնական Վարչութեանց հետ:

Ընկերութիւններն էին Փրավլտէնսէն՝ Խարբերդի Կրթա-սիրացը, Հիւսէյնիկի Վերաշինացը եւ Քեսիրիկի Ընդհանուր Միութիւնը: Այս ժողովը գումարուեցաւ սոյն ընկերութիւններու խնդրանքին վրայ՝ աւելի մօտէն տեղեակ ըլլալու Միութեան գործերուն: Ժողովը շատ արդիւնաբեր եղաւ: Տրուած լուսաբանութիւններէն եւ բացատրութիւններէն վերջ՝ երեք ընկերութիւններն ալ խոստացան թէ՛ նիւթական նպաստներ տալ ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ համար եւ թէ՛ միասնաբար գործել Միութեանս ձեռնարկի յաջողութեան համար:

2.- ՄԱՍՆԱՃԻԻՂԵՐ

Կը ցաւինք որ մասնաձեւեր այս շրջանին մէջ ցուցուցած չեն այն եռանդը եւ դործունէութիւնը որ ցուցուցին նախորդ շրջանին մէջ: Թէպէտ հին մասնաձեւեր իրենց սովորական եռանդէն բան մը կորսնցուցին, սակայն երբեք չդադրեցան դործեր եւ ձեռնարկներ ընել: Ամենամեծ անտարբերութիւնը երեւան եկաւ նորակազմ մասնաձեւերու մէջ: Օրինակ. Շիքա-կօյի, Հէյրհիլի եւ Տիթրօյթի մասնաձեւերը, որոնք իրապէս ոչինչ ըրին:

Այն ընդհանուր տնտեսական տաղնապը որ կը տիրէ Ամերիկայի մէջ իր որոշ եւ զգալի ազդեցութիւնը ունեցաւ իրերը այս վիճակին հասցնելու:

3.- ԴՐԱՄԱՀԱՒԱՔՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԸ

Միութիւնն որ բացած էր 100,000 տոլարի Բէյմբէյն մը երկու տարի առաջ՝ շատ դանդաղ շարժեցաւ: Անհատական դիմումներ թէպէտ եղան, սակայն արդիւնքը փոքր եղաւ: Այսու ամենայնիւ պարագաներէն ստիպեալ մասնաւոր ուշադրութիւն տրուեցաւ անցեալի խոստումները դանձելու: Մի քիչ բացառութեամբ՝ խոստացողներէ շատեր իրենց խոստումները յարգեցին, եւ մաս առ մաս տալով իրենց հաշիւները փակեցին: Կը յուսանք որ մնացած ապագային շատ քիչ զանցած:

4.- ԸՆԴՀԱՆՐԱՍԱՆ ՁԵՌՆԱՐԿՆԵՐ

Նկատելով որ անհատական դիմումները ապարդիւն կը մընան, ուժ տրուեցաւ ընդհանրական ձեռնարկներու:

Նախ, Կեդրոնն աշխատեցաւ դաշտահանդէսներու թիւը շատցնել: Այս շրջանին մէջ Միութիւնն ունեցաւ հինգ տարբեր տեղերու մէջ դաշտահանդէսներ: Պոսթոն, Ուստը, Հարթֆըրտ, Ֆրէզնօ եւ Լօզ Էնճըլլա: Իսկ Փրայմաթի մէջ Խարբերդի Կրթասիրացը ունեցաւ դաշտահանդէս մը, որուն հասոյթին կէսը (§246.19), ըստ այդ ընկերութեան որոշումին՝ յատկացուեցաւ Միութեան ձեռնարկին: Մօտաւորապէս 1000 տոլար գումար հասոյթ գոյացաւ այս դաշտահանդէսներէն:

Երկրորդ, Շարժական Պատկերներ ցուցադրել յարմար տեսնուեցաւ: Կը ցաւինք տեղեկագրելու որ ակնկալեալ արդիւնքը չիրցինք ձեռք ձգել: Այս անյաջողութեան պատճառները մէկէ աւելի են:

Երրորդ, վիճակահանութեան մը ձեռնարկեցինք: 1250 դրքոյկներ, իւրաքանչիւր դիրք չորս 25 սէնթոնց տոմսակներ պարունակող, հրապարակ հանեցինք ու ցրուեցինք բոլոր մասնաձեւերու: Տակաւին որոշ տեղեկութիւն մը չունինք թէ որքանը սպառած են:

Չորրորդ, ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ տարեգիրքը՝ պատկերազարդ, հրատարակեցինք. 2000 օրինակ: Իւրաքանչիւր օրինակ 7 սէնթ ծախքով: Մեր նպատակը այս դրքոյկը հանելու երկու էր: Նախ, Ժողովուրդը տեղեկ պահել ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ շինարարական դործերուն, եւ երկրորդ՝ իւրաքանչիւր օրինակ 25 սէնթի ծախելով կոկիկ հասոյթ մը ապահովել: Եթէ 1600 օրինակ միայն ծախուի այդ գնով, 400 տոլար ապահոված կ'ըլլանք: Եւ դժուար չէ անոնց սպառումը, եթէ աշխատողներ ըլլան:

5.- ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Նախորդ Պատգամաւորական Ժողովը 4 որոշումներ քուէարկեց որոնց դործադրումին համար Կեդրոնն իր կարելին ըրած է:

Նախ, Ամերիկայի մէջ դործիչ ունենալ: Շահան Նաթալիի յանձնուեցաւ այդ պաշտօնը: 10 շաբաթ հաւատարմարար աշխատելէ վերջ՝ նա հրաժարեցաւ:

Երկրորդ, ներդադրել փութացնել: Հարցարաններ ցրուած ենք այլեւայլ հայաշատ կեդրոններ, եւ շրջաբերականներու մէջ չեղտուած է անոնց կարեւորութիւնը: 45 անձերու ներդադրութիւն համար դիմում կատարեցինք Հայկական կառավարութեան: Մոսկուայի կառավարութեան կողմէն անոնց մուտքը արտօնուած է:

Երրորդ, ճարտարարուեստի հաստատումը ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ մէջ: Հայաստանի մեր ներկայացուցիչները գրեցին մեզ որ դիւղատնտեսութիւնը բաւական եւ յարմար կը համարին Խարբերդի ներդադրողներուն համար, եւ որեւէ ճարտարարուեստի հաստատումը ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ մէջ աւելորդ կը համարին:

Չորրորդ, դպրոցի մը շինութիւնը: Արդէն ծանօթ է շատերուդ որ դպրոցի մը դրամը կը մնայ Հ. Բ. Ը. Միութեան քով, հանգուցեալ Մկրտիչ Հաճի Յովհաննէսեանի կտակած գումարը: Մեր թափած աշխատանքները այդ դրամը իր նպատակին դործածուելու համար ապարդիւն անցած չեն: Ուրախ ենք ըսելու որ մեր կրկնակի դիմումներուն վրայ՝ Հ. Բ. Ը. Միութեան Ամերիկայի Շրջանակային Յանձնաժողովը որոշած

է անմիջապէս գրել Բարիդի Կեդրոնական Վարչութեան որպէս
զի այդ գումարը յանձնուի ՀԱՄԱ-ԽԱՐԲԵՐԴՅԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒ-
ԹԵԱՆ դպրոցի հիմնարկութեան սկսելու համար, եւ կամ Բա-
րեգործականը ինք ձեռնարկէ դպրոցի կառուցման, առանց
ուրիշ խնդիրներ յարուցանելու, քանի որ կտակը այնքան որոշ
եւ յստակ է: Կը յուսանք որ Կեդրոնիս հետապնդումներովը մի-
անգամ ընդ միշտ այս առկախ խնդիրը իր գոհացուցիչ լուծումը
պիտի գտնէ:

6.- ԳՐԱՍԵՆՆԱԿԻ ՊԱՀԱՆՁՆԵՐԸ

Նկատելով որ Միութեանս արխիւները եւ գոյքերը օր ըստ
օրէ կը բազմապատկուին, եւ անոնց պահպանումը եւ կարգա-
ւորումը անհրաժեշտութիւն մ'է, յարմար սեպեցինք երկաթ-
եայ Փայլ մը ունենալ եւ ամէն ինչ հոն դետեղել իրենց կար-
գովը: Արդ հոն կը պահուին բոլոր արձանագրութիւնները,
պաշտօնական գրութիւնները եւ թղթակցութիւնները — Հա-
յաստանի ներկայացուցիչներուն, Ամթօրի, եւ Միութեանս
հաշիւները, ապառիկները, ռալիստները, փոխան ծաղկեպը-
սակի տրուած նուէրներու արձանագրութիւնները, մասնաճիւ-
ղերէ ստացուած նամակները ու անոնց պատասխանները: 20
տարբեր գլուխներու տակ ամէնը կարգաւորուած: Միութիւնս
այս իր ընդարձակ դործերը յառաջ կը տանի առանց վճարելու
սենեակի, թէլէֆոնի, եւ ելեքտրիկի պիւլեր:

7.- Խ. ՀԱՅԱՍՏԱՆ ԴՐԿՈՒԱԾ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԸ

Այս անցեալ շրջանին միայն 200 տոլար գումար դրամ գրկը-
ւած է Խ. Հայաստան: Իսկ ապրանքներ փոխան դրամի գրկը-
ւած են 7,425 տոլար 79 սէնթի արժողութեամբ: Դրկած ենք
1 Քատիլաք, 2 Պուլիք, 3 Տաճ թրք, 1 թրէքթօր, 2 մօթօր սայլըլ
եւ 1 թայիրայթըր: Այս ապրանքները հոն կը ծախուին եւ դրամի
կը վերածուին խիստ շահաւէտ եղանակաւ մը: Մեր ներկայա-
ցուցիչներուն դիմումին շնորհիւ Հայկական Կառավարութիւ-
նը Մոսկուայէն թոյլտուութիւն ստացած է մեզի համար մին-
չեւ 50,000 տոլարի արժողութեամբ ապրանքներ Ամերիկայէն
փոխանցել Հայաստան: Աւելորդ կը համարինք մանրամաս-
նութեանց մտնել, միայն կ'ուզենք շեշտել որ մեզի տրուած
նուէրները ունեցած են իրենց բարձրագոյն արժէքները, եւ
այդ իսկ պատճառաւ ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ շինութիւնը յառաջ կը
տարուի անընդհատ՝ տնտեսական տալանապի այս օրերուն:

Մինչեւ հիմա Խ. Հայաստան գրկուած է 27,098.75 տոլար,
որուն մէկ մասը գրկուած է գումար դրամ, իսկ միւս մասը իր-
րեւ ապրանք:

8.- ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԸ

Այն գրքոյկը, որուն մասին ակնարկ մը եղաւ, կը պարու-
նակէ ընդարձակ տեղեկութիւններ ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ մասին:
Քաղաքին մէջ շինուած են 3 էփարթմընթներ, 4-րդի մը հի-
մերը գրուած են: 100-էն աւելի անձանց բաւականաչափ բնա-
կարաններ արդէն պատրաստ են:

Ջրանցքը, որ արժած է 27,000 ուլարի, անցեալ Մարտէն
սկսեալ գործածութեան մէջ է:

Վերջերս ստացանք ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ ջրանցքին, ընդար-
ձակ հողին, տուններուն եւ բնակիչներուն պատկերները, դորս
հրապարակ դրած ենք տարեկան գրքոյկին մէջ: Ինչ յաւելում-
ներ որ ըլլան յետ այսու իւրաքանչիւր տարուան ընթացքին՝
կարենոր է որ հրատարակուին ու ցրուուին ժողովուրդին մէջ:

9.- ԲԱՐԻ ՍՈՎՈՐՈՒԹԻՒՆ ՄԸ

Միութեանս կազմութենէն ի վեր՝ մահերու առթիւ փո-
խան ծաղկեպսակի եղած հանդանակութիւններէն գոյացած է
առաւել քան 5000 տոլար: Ընդամէնը 56 արձանագրութիւններ
ունեցած ենք: Այս տարի 1000 տոլարէն աւելի մուտք ունեցած
ենք ծաղկեպսակներու փոխարէն տրուած նուիրատուութիւն-
ներէ: Ասկից շատ աւելի մեծ գումար մը ունեցած պիտի ըլ-
լայինք, եթէ այլեւայլ կազմակերպութիւններ չընէին ջանքեր՝
տրուած նուիրատուութիւններէն իրենց բաժիններ հանելու:
Եթէ նախանձախնդիր Խարբերդցիներ Ամերիկայի մէջ որդեգրեն
նուէրներ տալու այս կերպը, մեր Յիշատակարանի բաժինը ա-
ւելի ընդարձակ եւ ճոխ պիտի ըլլայ: Շատ բնական է որ Խար-
բերդցիներ յիշեն ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ եւ ուզեն անոր համար բան
մը ընել: Այս բարի սովորութիւնը Խարբերդցիներ առանց
բացառութեան, եթէ կարելի է, որդեգրելու են թէ՛ ի պատիւ
ննջեցեալներու եւ թէ՛ ի նպաստ իրենց բնագաւառին: Կ'արժէ
որ պատուարժան պատգամաւորներ այս խնդիրը յանձնեն ի-
րենց ներկայացուցած մարմիններուն:

10.- ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐԱՑՆԵՐԸ

Կեդրոնս բնաւ պատեհութիւն փախցուցած չէ Ուսումնա-
սիրացներու ուղադրութիւնը ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ դարձնելու: Ու-

րախ ենք որ շատեր ինքնաբերաբար հետաքրքրուած են և խընդ-
րած են մենէ տեղեկութիւններ :

Միութեանս ատենապետը, Տօքթ. Յովհաննէս Ծովիկեան,
մասնաւոր հրաւիրանօք ներկայ դռնուած է Դատէմի Ուսում-
նասիրացի 40-րդ տարեգարծի տօնակատարութեան հանդէսին,
և և բրած է ուղերձ մը այդ ուղղութեամբ: Դարձեալ ներկայ
դռնուած է Խոյլուի Ուսումնասիրացի բացառիկ ժողովին՝ պա-
տասխանելու անոնց հարցումներուն:

Բազմաչէնի Ուսումնասիրացի Պատգամաւորական Ժողովին
դիմում եղած է զբաւոր կերպով՝ խնդրելու անոնց աջակցու-
թիւնը: Մեր ստացած տեղեկութեանց համաձայն՝ անոնց Պատ-
գամաւորական Ժողովը յանձնարարած է նորընտիր Կեդրոնա-
կան Վարչութեան որ յարաբերութեան մասնէ Միութեանս Կեդ-
րոնին հետ ու ընէ ինչ որ ինք յարմար եւ արդարացի կը գտնէ:

Այսպիսի ջանքեր թափուած են յաճախ թէ՛ ուղղակի մեր
կողմէն եւ թէ՛ Միութեանս համակիրներու կողմէն:

Երախտագիտութեամբ կը յայտարարենք որ երեք ընկե-
րութիւններ մեծկակ գումարներ նուիրած են այս տարի նաեւ:
Հիւսէյնիկի Վերաշինաց Միութիւնը նուիրեց 1200 տոլար (անց-
եալ տարի նուիրած էր 1200, ընդամէնը՝ 2400 տոլար), Քեսի-
րիկի Ընդհանուր Միութիւնը նուիրեց 1200 (անցեալ տարի նը-
ւիրած էր 1200, ընդամէնը՝ 2400 տոլար), Խարբերդի Կրթա-
սիրացը նաեւ նուիրեց 1200 տոլար: Յարդ Խարբերդի Կրթասի-
րացը նուիրած է 10,026.54 տոլար՝ ընդամէնը: Արդէն նախորդ
չրջաններուն մէջ՝ Հոգէի Ուսումնասիրացը նուիրած էր 1200
տոլար եւ Իջմէի Միացեալ Ընկերութիւնը 2000 տոլար: Ուսում-
նասիրացներէ ստացուած նուէրներու համագումարը մինչ թը-
ւականս կը հասնի 18,000 տոլարի:

11. — ԳԱՆՁԻՆ ՀԱՇԻԻԸ

Արդէն գանձապահը իր հաշիւը պիտի ներկայացնէ Պատգա-
մաւորական Ժողովիդ: Միայն անցողակի յիշենք որ ընդհա-
նուր մուտքը եղած է 11,309.88 տոլար, որուն 4025.73 տոլա-
րը փոխանցուած է նախորդ շրջանէն:

Մեր ներկայացուցիչներու հաշուեկշիւը ամբողջութեամբ
առ ձեռն չունինք: Իրենց հաշուեկշիւէն կը հասկցուի որ զրկը-
ուած դրամներու եւ ծախուած ապրանքներու փոխարժէքներու
համագումարն է 122,655 ուսպլի: Այս գումարին մէջ չէ 2 մօ-
թօր սայքըններու փոխարժէքը, եւ ոչ ալ մեր վերջին զրկած 2

թրքներու փոխարժէքը: Վստահարար երբ այս ապրանքնե-
րը նաեւ դրամի վերածուին, այն ատեն Հայաստանի մէջ մեր
ներկայացուցիչներու տրամադրութեան տակ դրուած ամբող-
ջական գումարը պիտի հասնի 150,000 ուսպլի:

Ամերիկայի մէջ մեր գանձատունն է Սէքընտ Նէշընըլ Պէնք
ալ Պոսթոն:

12. — ԹԵԼԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Այս վիթխարի ձեռնարկին յաջողութեան եւ յարատեւման
համար Կեդրոնս կ'ընէ հետեւեալ թելագրութիւնները.

Նախ, բնաւ չյուսահատիլ Ուսումնասիրացիներու դուռերը
բաղխելէ: Անոնք այսօր կամ վաղը լայն պիտի բանան իրենց
դռները: Արդէն որբեր գոյութիւն չունին, գաղթականներ կը
գետեղուին եւ կը հաստատուին աշխարհիս չորս անկիւնները:
Ժամանակը պիտի գայ որ անցնող հայրենասէրներ իրենց պատ-
կանած Ուսումնասիրացիներու գանձին դրամը ոչնչանալէ փըր-
կելու համար պիտի յօժարին ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ յատկացնելու:
Հակառակ սրարազային գանձերը պիտի իւրացուին այս կամ
այն անհատներու կողմէն եւ կամ Ամերիկեան Կառավարու-
թեան կողմէն:

Երկրորդ, աշխատելու է որ կտակներ ըլլան ի նպաստ ՆՈՐ
ԽԱՐԲԵՐԴԻ: Մեռնող Խարբերդցիներ արգեօք կրնայի՞ն ընել
աւելի մնայուն մեծ դործ մը քան յատկացնել իրենց հարստու-
թեան կամ ստացուածքի մէկ մասը ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ:

Երրորդ, գիմելու է այն հարուստ Խարբերդցիներուն որոնք
սոռատօրէն նուիրած են Ամերիկեան հաստատութիւններու, եւ
սակայն սէնթ մը իսկ նուիրած չեն ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ: Կեդրոնս
զգուշացաւ այս շրջանիս անոնց դիմում ընելէն, որովհետեւ
այսպիսիք տնտեսական տագնապի պատճառաբանութեան
պաշտպանութիւնը կը վայելին: Սակայն ժամանակը շատ հե-
ռու չէ, երբ այս արգելքը պիտի վերցուի եւ մենք ազատ հա-
մարձակ անոնց դիմում ընելու պիտի ստիպուինք:

Չորրորդ, ինչպէս անցեալ Պատգամաւորական Ժողովին
թելագրեցինք, հիմա դարձեալ կը թելագրենք որ ընդհանրա-
կան ձեռնարկները բազմապատկուին: ՀարթՔըրտ որ բոլորո-
վին անդործ եւ անտարբեր մնացած էր նախորդ երկու տարի-
ները, Շահան Նաթալիի ջանքերուն շնորհիւ այս տարի դաշ-
տահանդէս մը ունեցաւ եւ ապահովեց \$257.50-ի գումար մը
ու փոխանցեց Կեդրոն: Պատճառ մը չկայ բնաւ որ այսպիսի

ձեռնարկներ չըլլան նաեւ ուրիշ վայրեր ուր Խարբերդցիներու համայնք մը գոյութիւն ունի :

Հիւնգերտը, Կեդրոնիս կողմէն ձեռնարկուած եւ յանձնարարուած գործեր քաջալերուելու են մասնաճիւղերու կողմէն : Այս շրջանի մէջ ղրկուած են 7 շրջարեւրականներ մասնաճիւղերու ալլեւայլ խնդիրներու առթիւ : Այդ շրջարեւրականներու առաջարկներէն եւ խնդիրքներէն չատեր սեղանի վրայ մնացած են : Այսպիսի մեծ ձեռնարկներ մի քանի անհատներով միայն կարելի է յառաջ տանիլ : Հաւաքական ջանքերը հրաշքներ կրնան գործել :

Արդ, պատուարժան Պատգամաւորներ, ՆՈՐ ԽԱՐԲԵՐԴԻ ձեռնարկը մեծ ջանքերէ եւ զոհողութիւններէ վերջ, հասած է այն տեղը ուրիշ ետ դառնալ անկարելի է նախանձախնդիր եւ պատուաւոր Խարբերդցիներու համար : Մենք կը հաւատանք որ ճշմարիտ հայրենասէրներ բնաւ պիտի չլքեն այս նուիրական գործը : Միայն մեր փափաքն է որ բազում Խարբերդցիներ լըծուին այս հոյակապ եւ պատուաւոր ձեռնարկին, որպէս զի ցոյցնենք մեր բարեկամներուն եւ համակիրներուն որ Խարբերդցին գիտէ գործ մը գլուխ հանելու կերպը, եւ ունի նաեւ կամքը :

Այս պատեհ առթիւ կը յայտնենք մեր խորին երախտագիտութիւնը բոլոր այն անհատներուն եւ կազմակերպութեանց որ իրենց նուէրներովը եւ բարոյական քաջալերութեամբը չափով մը դիւրացուցին մեր ծանր գործը :

Խ. Հայաստանի Կառավարութեան խիստ բարեացակամ վերաբերմունքը եւ մեր Հայաստանի ներկայացուցիչներուն անձնուէր զոհողութիւնները մեզի եղած են մղիչ ուժ մը անսայթաք յառաջ ընթանալու՝ երախտագիտական ջերմ զգացումով մը :

Կը մաղթենք որ այս 4-րդ Պատգամաւորական Ժողովը ըլլայ աւելի արդիւնաւոր քան նախորդները :

Ի դիմաց ՀԱՄԱ-ԽԱՐԲԵՐԴԻՅԻԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԵԱՆ
ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆԻ

Ատեմապիւր
ՅԱՐԵԹ Մ. ՓԻԼԻՊՊՈՍԵԱՆ

Ատեմապետ
ՏՕՔ. ՅՈՎՀ. ԾՈՎԻԿԵԱՆ

ԳՐԱՍԵՆՆԱԿԻ ՀԱՍՑԷ

GENERAL UNION OF HARPOOT

463 Park Sq. Building

Boston, Mass.

ՆՈՒԷՐՆԵՐ ՂՐԿՈՒԵԼՈՒ ԵՆ ՁԵՔՈՎ ԵՒ ԿԱՄ

ՓՕՍԹ ՕՖԻՍ ՄԸՆԻ ՕՐՏԸՐՈՎ ՎՃԱՐԵԼԻ՝

GENERAL UNION OF HARPOOT-Ի ՀՐԱՄԱՆԻՆ

2013

ՀՀ Ազգային գրադարան

huff